

PŘED NÁVŠTĚVOU DIVADELNÍHO PŘEDSTAVENÍ:

Jan Werich

Královna Koloběžka První

Učesaná – neučesaná, obutá – neobutá, přijede – neprijede...

Královna Koloběžka První

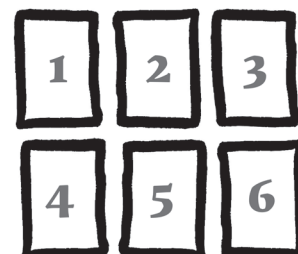
Příběh rybářovy chytré dcery Zdeničky, která se po mnoha peripetích stane královnou.

Divadelní adaptace pohádky Jana Wericha, který se inspiroval u Boženy Němcové i bratří Grimmů – slavných pohádkářů 19. století. Němečtí bratři Jacob a Wilhelm sbírali lidové pověsti, písničky a pohádky a přepracovávali je do čtivé podoby. Jedna z pohádek, kterou vytvořili, se jmenovala Chytrá selská dcerka. Chudá dívka je v ní postavena před těžký úkol. Když ho splní, zachrání svého otce od trestu. Král se do ní zamiluje – a dál už to asi znáš...

Božena Němcová později vytvořila pohádku s podobným příběhem pod názvem Chytrá horákyně. A herec, spisovatel a vypravěč Jan Werich ji ještě vylepšil. Chytré Zdeničce připsal do pohádky nový dopravní prostředek – koloběžku.

A víš vlastně, kdo vynalezl koloběžku?

Zdá se, že to byly samy děti. Dříve totiž neměly děti tolik hraček, takže si musely vystačit s tím, co našly kolem sebe – v přírodě, na statku nebo v dílně, a tak se zřejmě stalo, že někoho napadlo, že by se mohly vozit na prkénku s kolečky a řídit ho nějakou tyčí. Až na konci 19. století napadlo jednoho továrníka, že by mohl koloběžku začít vyrábět ve velkém. Dnes už máme koloběžek spoustu druhů a velikostí.

Doporučujeme pracovní listy rozložit do formy sítě:

část

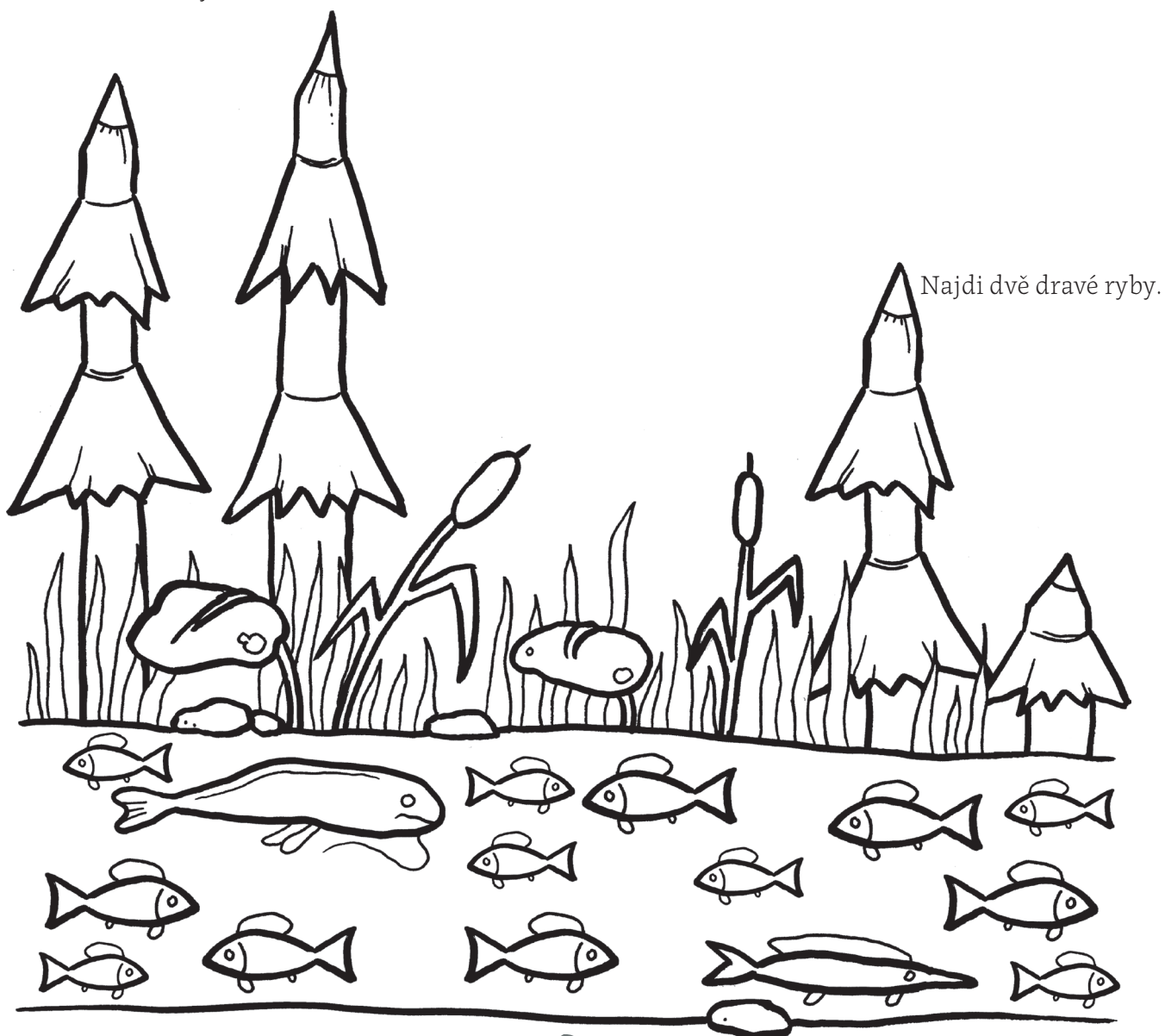
2

BĚHEM DIVADELNÍHO PŘEDSTAVENÍ – VŠÍMEJ SI A POTOM VYPRACUJ ÚKOLY:

Na začátku naší pohádky jsou dva rozhádaní sousedé.
Jak se jmenují a proč se vlastně hádají?

Herci, kteří hrají postavy Rybáře a Mlynáře, mají kostýmy a během představení zacházejí s různými věcmi – těm se v divadle říká rekvizity. Namaluj nebo napiš, jak vypadá Rybář a jak Mlynář a jaké mají rekvizity.

Co znamená, když se řekne, že někoho utáhnete na vařenou nudli?

část
2

Viš, co znamená „chytat lelky“? A co to vlastně ti lelci jsou?

Doplň rčení:

Jak se do lesa volá _____

Kdo jinému jámu kopá _____

Bez práce nejsou _____

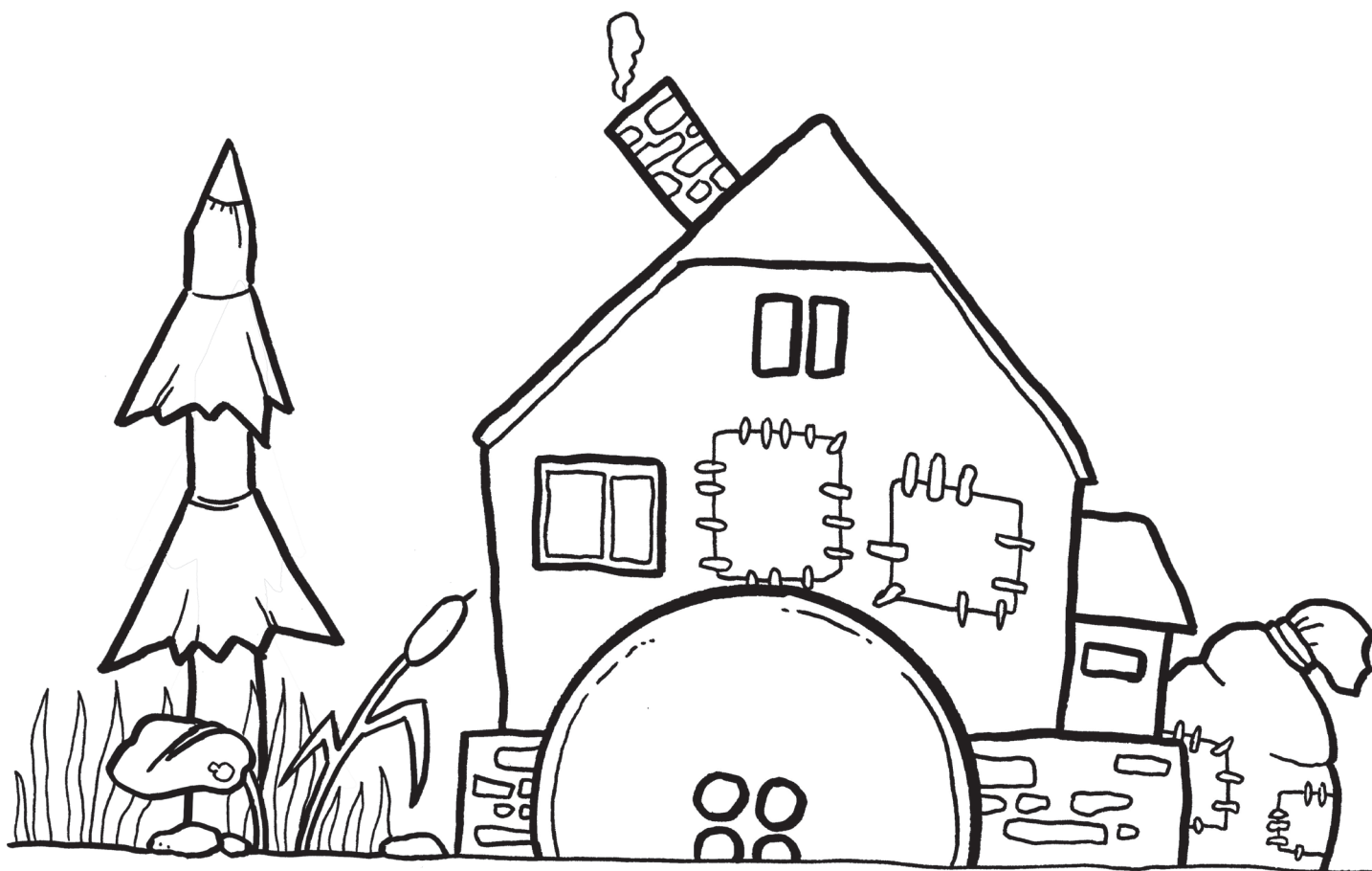
Dočkej času _____

Uhodni hádanku, správná řešení najdeš na další straně:

Má sto jehel, žádnou nit. Umí dupat, ne však šít.

Patří ti to, ale tvoji přátelé to používají víc než ty. Viš, co to je?

Když šel tam, do hlavy ho tloukli, když šel ven, za krk ho tahali.

část

3

PO NÁVŠTĚVĚ DIVADELNÍHO PŘEDSTAVENÍ:

Díval ses pozorně? Na scéně sis určitě všiml kulis, ve kterých herci pohádku hráli. Co všechno sis zapamatoval? Nakresli všechno, na co si vzpomeneš a co tě zaujalo:

Pan Král si pošle pro Zdeničku a nařídí jí, aby přišla učesaná – neučesaná, obutá – neobutá, přijela – nepřijela a přinesla mu dar – nedar. Dokresli Zdeničku a přimaluj jí koloběžku i dárek, který králi přinesla:

Správné řešení hádanek:

– jezek –

– jméno –

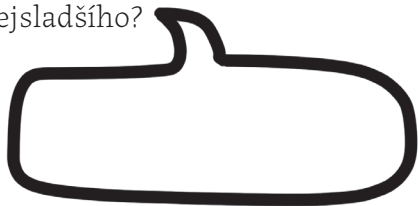
– hřebík –

KRÁLOVNA KOLOBĚŽKA PRVNÍ – pracovní list

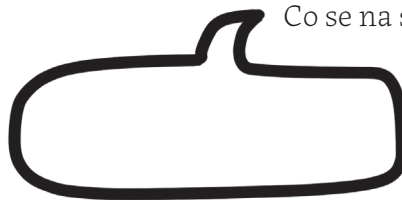
část
3

Jak bys odpověděl/a na otázky pana Krále ty? Napiš svoje odpovědi do bublin:

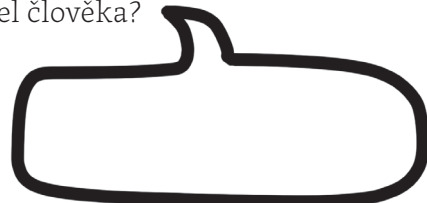
Co je na světě nejsladšího?

Co se na světě nejvíc vyplatí?

Kdo je největší nepřítel člověka?

Co znamená slovo handlíř?

Zamysli se, proč se musí pan Král oženit?

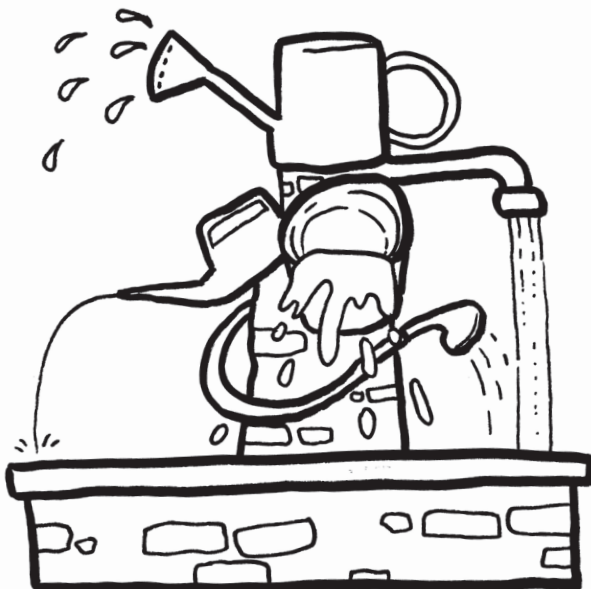
Jakou podmínku dá Král Zdeničce před svatbou?

Pan Král má rozsoudit spor o hříbě. Rozhodne se, že hříbě patří Rybářovi, který má ve stáji valacha. Víš, co je valach?

A co myslíš, že ovlivnilo to, jak Král rozhodl?

Proč Král vyhnal Zdeničku ze zámku?

Čím přesvědčila Zdenička Krále, aby si ji vzal zpátky do zámku a oženil se s ní?

KRÁLOVNA KOLOBĚŽKA PRVNÍ – pracovní list

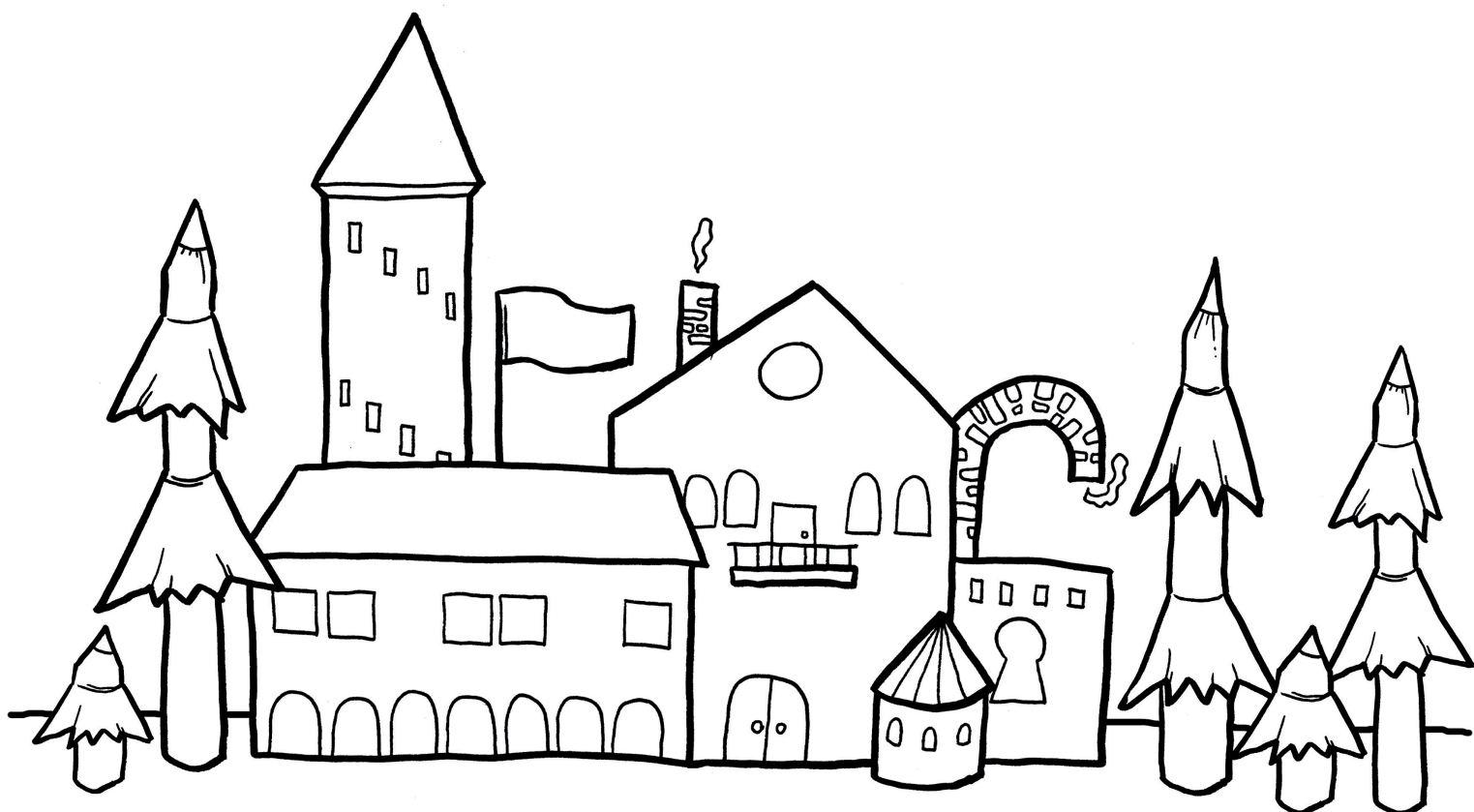
část
4

Víš, že:

- Na koloběžce můžeš jezdit po chodníku jen, pokud ti ještě nebylo 10 let
- Při jízdě na koloběžce musíš mít na hlavě helmu
- Jestli ti ještě nebylo 10 let, musíš jezdit vždy v doprovodu staršího 15 let

Další pravidla bezpečnosti jízdy na koloběžce a povinné vybavení je dáno zákonem.

Znáš nějaké slavné královny? Zkus napsat aspoň jednu:

Líbila se ti naše pohádka? Nakresli nám obrázek a pošli nám ho na atelier@mdol.cz

Za finanční spoluúčasti EU prostřednictvím NPO a MK.

Zřizovatelem Moravského divadlo Olomouc je statutární město Olomouc. Za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Olomouckého kraje.

Moravské divadlo
Olomouc

www.moravskedivadlo.cz

Text a úkoly: Ilona Mach
Grafická úprava: Ondřej Maslák